

Arbetsmarknadsdepartementet

Rådets möte (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård
samt konsumentfrågor) den 24 oktober 2019

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. Godkännande av A-punkter
 - a) Lagstiftning (Offentlig överläggning i enlighet med artikel 16.8 i fördraget om Europeiska unionen)
 - b) Icke lagstiftande verksamhet

Icke lagstiftande verksamhet

3. Förstärkt antidiskriminering i Europeiska unionen

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Diskussionspunkt. Riktlinjedebatt

Ansvarigt statsråd:

Åsa Lindhagen

Dokument:

12907/19

Förslagets innehåll:

Diskussionen har till syfte att föra frågan om arbetet mot diskriminering framåt i EU. Målsättning är att identifiera hur medlemsländerna står politiskt och för att ta reda på möjliga vägar framåt mot bakgrund av de fortsatt låsta läget i förhandlingen om förslaget till ett likabehandlingsdirektiv.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen välkomnar diskussionen.

Regeringen avser lyfta vikten av fortsatt arbete mot diskriminering inom EU. Likabehandling är en av de grundläggande principerna i gemenskapsrätten och bör därför värnas.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Arbetsmarknadsutskottet informerades den 19 september som en del i informationen om höstens rådsmöten.

(Förslaget om ett likabehandlingsdirektiv har behandlats i EU-nämnden den 26 september och den 12 december 2008, den 5 juni och den 25 november 2009, den 4 juni och den 3 december 2010, den 15 juni och den 25 november 2011, den 15 juni och den 30 november 2012, den 14 juni och den 6 december 2013, den 13 juni och den 5 december 2014, 12 juni och den 4 december 2015, den 10 juni och den 2 december 2016, den 9 juni och den 1 december 2017, den 15 juni 2018, den 6 december 2018 samt den 5 juni 2019.)

(Överläggning med arbetsmarknadsutskottet i fråga om förslaget om ett likabehandlingsdirektiv skedde den 13 oktober 2015.)

Fortsatt behandling av ärendet:

Det är ännu inte känt om och i vilken omfattning diskussionens tas vidare. ORDF har dock gett uttryck för ambitionen att föra frågan vidare till stats- och regeringschefernas nivå.

Faktapromemoria:

(2017/18:FPM77)

4. Slutsatser om välfärdsekonomin

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Beslutspunkt. Antagande

Ansvarigt statsråd:

Lena Hallengren

Dokument:

12613/19

Förslagets innehåll:

Det finska ordförandeskapet har presenterat rådsslutsatser på temat *välfärdsekonomi* (Economy of wellbeing). Välfärdsekonomi är ett nyckelkoncept för det finska EU-ordförandeskapet på det sociala området.

Välfärdsekonomin har en tvärssektoriell ansats som utgår från att hållbar ekonomisk tillväxt, social hållbarhet och ökat välmående i befolkningen kan vara ömsesidigt förstärkande.

Konceptet är brett och täcker in socialpolitik, hälsa, sysselsättning, jämställdhet och utbildningspolitik, i relation till ekonomisk tillväxt. Rådsslutsatserna lyfter gemensamma europeiska utmaningar såsom den förändrade arbetsmarknaden, digitalisering och en åldrande befolkning. I rådsslutsatserna lyfts bland annat god hälsa, tillgång till vård- och omsorgstjänster och tillgång till utbildning och livslångt lärande. Social inkludering och fattigdomsbekämpning lyfts också fram som viktiga delar för att skapa välmående och ekonomisk tillväxt inom EU. Även vikten av att främja jämställdhet lyfts fram i utkastet till rådsslutsatser.

Rådsslutsatserna innefattar även uppmaningar till kommissionen att beakta konceptet välfärdsekonomi i sitt kommande arbete.

Den tillträdande kommissionen uppmanas vidare att bland annat publicera en uppföljande långsiktig tillväxtstrategi när den innevarande strategin löper ut 2020.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen avser att stödja antagandet av rådsslutsatserna.

Regeringen anser att utkastet till rådsslutsatser väl belyser de olika aspekterna av välfärdsekonomi och hur satsningar på välmående i befolkningen och hållbar ekonomisk tillväxt kan gå hand i hand. Utkastet belyser behovet av ett tvärsektorielt perspektiv på dessa frågor.

Regeringen anser att en arbetsmarknad i förändring, jämställdhet samt individens trygghet är viktiga aspekter i relation till hållbar och inkluderande tillväxt som kommer alla till del. God hälsa i hela befolkningen, tillgång till vård och omsorg, en väl fungerande arbetsmarknad, inklusive en fungerande social dialog, samt utbildning och livslångt lärande för alla, är andra viktiga faktorer för hållbar tillväxt och välmående i befolkningen. Regeringen anser vidare att ickediskriminering och social inkludering är viktigt för en hållbar tillväxt som kommer alla till del. Rådsslutsatserna bör antas med inkluderande skrivningar som främjar en hållbar tillväxt för alla.

Den innevarande Europa 2020-strategin kombinerar målsättningar på det sociala och sysselsättningspolitiska området med målsättningar för hållbar ekonomisk tillväxt. Regeringen önskar se ett ambitiöst tillväxt- och sysselsättningsramverk för EU när den innevarande Europa 2020-strategin löper ut.

Det är avgörande att fördelningen av befogenheter mellan EU och medlemsstaterna avseende exempelvis arbetsmarknad, sociala frågor och utbildning respekteras. Även arbetsmarknadens parter autonomi ska respekteras.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Socialförsäkringsutskottet informerades om utkastet till rådsslutsatser den 24 september 2019. Överläggning hölls i Socialutskottet den 26 september 2019.

(Samråd med EU-nämnden hölls den 5 juli inför en riktlinjedebatt på samma tema vid EPSCO-rådet den 8 juli 2019.)

Fortsatt behandling av ärendet:

-

Faktapromemoria:

-

5. Meddelande om effektivare beslutsfattande inom socialpolitiken: identifiering av områden för en övergång till omröstning med kvalificerad majoritet

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Informationspunkt. Föredragning av kommissionen

Ansvarigt statsråd:

Åsa Lindhagen

Dokument:

8799/19 + ADD 1

Förslagets innehåll:

Vid mötet avser kommissionen informera om sitt meddelande från den 16 april 2019 om effektivare beslutsfattande på det sociala området.

I meddelandet anför kommissionen att det är motiverat att överväga att inom en nära framtid använda sig av den generella övergångsklausulen i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget) för att övergå från beslut med enhällighet under ett särskilt lagstiftningsförfarande till beslut med kvalificerad majoritet eller till det ordinarie lagstiftningsförfarandet i fråga

om åtgärder som rör ickediskriminering samt social trygghet och socialt skydd för arbetstagarna.

Ändringar i beslutsordningen är enligt kommissionen motiverade för att främja ett mer heltäckande och effektivare icke-diskrimineringskydd och för att bättre stödja moderniseringen av medlemsstaternas sociala trygghetssystem.

Kommissionen konstaterar i meddelandet att EU:s befogenheter inte ändras av en eventuell tillämpning av den generella övergångsklausulen samt att medlemsstaterna helt äger kontrollen över om en sådan tillämpning ska ske.

På de övriga kvarvarande områden som i dag kräver enhällighet på det sociala området anser kommissionen att ändringar i beslutsprocessen för tillfället inte är motiverade.

Genom meddelandet, som utgör kommissionens viljeyttring, vill kommissionen bjuda in till en bred diskussion om hur förenklade ändringsförfaranden i fördragen kan användas för att göra beslutsfattandet i fråga om åtgärder som rör icke-diskriminering samt social trygghet och socialt skydd för arbetstagarna mer effektivt.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Arbetsmarknadsutskottet och socialförsäkringsutskottet informerades om meddelandet den 16 respektive den 28 maj.

Överläggning hölls i arbetsmarknadsutskottet den 4 juni.

Fortsatt behandling av ärendet:

ORDF avser organisera en diskussion i frågan på marginalen av rådsmötet under den informella lunchen. Utöver detta är den fortsatta behandlingen inte känd.

Faktapromemoria:

2018/19:FPM50

6. Slutsatser om framtidens arbete: Europeiska unionen främjar förklaringen om ILO:s hundraårsjubileum

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Beslutspunkt. Antagande

Ansvarigt statsråd:

Eva Nordmark

Dokument:

12614/19

Förslagets innehåll:

Internationella arbetsorganisationen ILO antog den 21 juni 2019 vid sin internationella arbetskonferens hundraårsdeklarationen för framtidens arbetsliv. Deklarationen bygger på ILO:s stadga och tidigare deklarerationer, särskilt Philadelphiadeklarationen från 1949. Underlaget till deklarerationen utarbetades i den globala kommissionen för framtidens arbetsliv under den svenske statsministerns ordförandeskap. Det finska ordförandeskapet avser vid rådsmötet att EPSCO ska anta rådsslutsatser om ILO:s hundraårsdeklaration om framtidens arbete.

Slutsatserna lyfter fram att det sker en snabb förändring av arbetslivet bland annat på grund av demografiska förändringar, globalisering, migration och miljömässiga och tekniska förändringar. Rådsslutsatserna uppmanar medlemsstaterna att bland annat ratificera och tillämpa ILO:s konventioner, främja FN:s hållbarhetsmål och med hänsyn till nationella omständigheter med respekt för arbetsmarknadens parter roll och självständighet vidta lämpliga åtgärder i enlighet med ILO:s deklareration.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen avser att stödja antagandet av rådsslutsatserna.

Omställningsförmågan är central för möjligheterna att möta framtidens arbetsliv. Det är viktigt att öka ansträngningarna för att uppnå jämställdhet mellan kvinnor och män i arbetslivet inklusive jämställda löner och en bättre fördelning av familjeansvaret mellan kvinnor och män. Att medlemsstaterna ratificerar och tillämpar ILO:s konventioner och förbättrar partssamverkan är väsentligt för att möta utmaningarna i framtidens arbetsliv. Likaså ett fortsatt arbete för att främja en god arbetsmiljö som en grundläggande princip och rättighet i arbetslivet.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Regeringen överlade med arbetsmarknadsutskottet om förslaget den 29 augusti 2019.

Fortsatt behandling av ärendet:

-

Faktapromemoria:

-

7. Att matcha kompetens med arbetsmarknadens behov i det föränderliga arbetslivet – en strategisk metod för kontinuerligt livslångt lärande

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Diskussionspunkt. Riktlinjedebatt

Ansvarigt statsråd:

Eva Nordmark

Dokument:

12766/19

Förslagets innehåll:

Det finska ordförandeskapet avser vid rådsmötet på basis av diskussionsunderlaget att föra en riktlinjedebatt om matchning.

Diskussionsunderlaget identifierar existerande utmaningar för matchning av kompetenser och arbetsmarknadens behov, samt möjligheter med strategiska ansatser till livslångt lärande och investeringar i inkluderande utbildning, inklusive påbyggnadsutbildning och omskolning. Vidare poängterar underlaget betydelsen av lämplig analys av kompetensbehoven, av tillgänglighet till utbildning för olika grupper och det delade ansvaret mellan individer, arbetsgivare och offentlig sektor. Underlaget betonar även behovet av kortare och mer flexibla utbildningstillfällen och frågan om hur involverade aktörer möjliggör att arbete och utbildning kan kombineras.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen välkomnar en diskussion om matchning av kompetenser och arbetsmarknadens behov.

Regeringen avser i diskussionen att betona vikten av att, inom ramen för den befintliga kompetensfördelningen mellan EU och MS, hantera arbetstagares trygghet i omställningen som krävs för bland annat grön omställning och pågående teknikutveckling.

I sammanhanget är det viktigt att utbildningssystemet speglar behovet på arbetsmarknaden och att kvinnors deltagande på arbetsmarknaden ökar.

Regeringen avser vidare att lyfta fram goda nationella exempel, t.ex. omställningsinsatser som arbetsmarknadens parter tar ansvar för.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Arbetsmarknadsutskottet informerades den 19 september som en del i informationen om höstens rådsmöten.

Fortsatt behandling av ärendet:

-

Faktapromemoria:

-

8. Den europeiska planeringsterminen

- a) Centrala utmaningar på sysselsättningsområdet:
Sysselsättningskommitténs huvudbudskap med utgångspunkt i den årliga rapporten om och verktyget för bedömning av sysselsättningssituationen

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Beslutspunkt. Godkännande

Ansvarigt statsråd:

Eva Nordmark

Dokument:

12589/19 + ADD 1 + ADD 2

Förslagets innehåll:

Huvudbudskapen från Sysselsättningskommittén baserar sig på en årlig rapport i vilken EMCO beskriver dels framstegen i förhållande till sysselsättningsmålet i Europa 2020-strategin, dels de övergripande trenderna på EU:s arbetsmarknad. Bilden av läget baseras på tidigare överenskommet analysramverk, verktyget för bedömning av sysselsättningssituationen och riktmärken (Employment performance monitor, EPM). Huvudbudskapen fungerar som kommitténs inspel till kommissionen inför den årliga tillväxtöversikt som kommissionen presenterar varje höst.

Huvudbudskapen har en bred ansats och är formulerade på en övergripande nivå för att fånga utvecklingen i hela EU. Det noteras bland annat att sysselsättningsgraden i åldern 20–64 år i EU har ökat och nu är på den högsta nivån någonsin. Dock föreligger skillnader mellan medlemsstaterna då fyra av dem redovisar sysselsättningsnivåer under nivåerna före krisen.

Prognoserna indikerar att EU väntas komma väldigt nära men inte nå målet i Europa 2020-strategin om en sysselsättningsgrad på 75 procent.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen avser att vid rådsmötet ställa sig bakom ett godkännande av EMCO:s huvudbudskap.

Regeringen ser positivt på att befintliga analysramverk används för att följa utvecklingen mot Europa 2020-strategins mål. Budskapen är formulerade på en övergripande nivå som ger utrymme för varje medlemsstat att utforma sina egna reformer.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Arbetsmarknadsutskottet informerades den 19 september som en del i informationen om höstens rådsmöten.

Fortsatt behandling av ärendet:

-

Faktapromemoria:

-

- b) Centrala utmaningar på det sociala området: Huvudbudskapen från kommittén för socialt skydd på grundval av den årliga översynen av verktyget för bedömning av situationen för det sociala skyddet

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Beslutspunkt. Godkännande

Ansvarigt statsråd:

Lena Hallengren

Dokument:

12590/19 + ADD 1–3

Förslagets innehåll:

Vid EPSCO-rådets möte den 24 oktober väntas ministerrådet ställa sig bakom huvudbudskap från Kommittén för socialt skydd (KST) om utvecklingen inom EU på det sociala området. Huvudbudskapen från Kommittén för socialt skydd (KST) baseras på en årlig rapport i vilken KST beskriver det sociala läget i medlemsstaterna och aktuella reformer på det socialpolitiska området. Bilden av läget baseras på tidigare överenskommet analysramverk (Social Protection Performance Monitor). Huvudbudskapen fungerar som inspel till kommissionen inför den årliga tillväxtöversikt som kommissionen presenterar varje höst.

Huvudbudskapen har en bred ansats och är formulerade på en övergripande nivå för att fånga utvecklingen inom hela EU. Det konstateras att det finns en fortsatt positiv utveckling inom EU på det sociala området. Utvecklingstrender som noteras är bland annat att hushållens inkomster ökat och risken för allvarlig materiell fattigdom och social exkludering minskat. Samtidigt noteras att antalet individer med låg ekonomisk standard i vissa medlemsstater ökat samt att det fortfarande finns stora skillnader mellan medlemsstaterna. EU är fortfarande långt ifrån att nå Europa 2020-strategins mål om 20 miljoner färre personer i risk för fattigdom eller social exkludering. Huvudbudskapen beskriver att reformer pågår i medlemsstaterna och att dessa behöver fortsätta samt att det finns områden där mer kan göras.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen avser vid rådsmötet ställa sig bakom ett godkännande av huvudbudskapen från Kommittén för socialt skydd.

Regeringen ser positivt på att befintliga analysramverk används för att följa utvecklingen mot Europa 2020-strategins mål. Budskapen är formulerade på en övergripande nivå som ger utrymme för varje medlemsstat att utforma sina egna reformer.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Socialförsäkringsutskottet och socialutskottet informerades den 24 respektive 26 september som en del i informationen om höstens EU-arbete.

Fortsatt behandling av ärendet:

-

Faktapromemoria:

-

Övriga frågor

9.

- a) Konferens om ökad jämställdhet för hbtq-personer i EU (Bryssel den 23–24 september 2019)

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Informationspunkt

Ansvarigt statsråd:

Åsa Lindhagen

Förslagets innehåll:

Kommissionen kommer att informera om en konferens om ökad jämställdhet för hbtqi-personer i EU.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

EU-nämnden informerades den 4 oktober inför RIF 7–8 oktober.

- b) Socialt trepartstoppmöte (Bryssel den 16 oktober 2019)

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Informationspunkt

Ansvarigt statsråd:

Eva Nordmark

Förslagets innehåll:

Ordförandeskapet och kommissionen väntas informera om det sociala trepartstoppmötet som hålls den 16 oktober.

Trepartstoppmötet hålls två gånger om året, strax före Europeiska rådets vår- respektive höstmöte. Det är ett tillfälle till diskussioner mellan Europeiska rådets och kommissionens ordförande, rådets sittande ordförandeskap, de två närmast följande ordförandeskapen samt arbetsmarknadens parter på EU-nivå. Ministrarna från rådets tre ordförandeskap och ansvarig kommissionär deltar också.